

79 הכשרתון

הכשרתון 79

עלון ההכשרה להוראה

עורכת: פרופ' סימה זך

עוזרת עריכה: אירנה-אור קונובלוב

רכז תחום אינטרנט ותקשוב: ירין דבש

גרפיקאית: רויה בכשי

תוכן עניינים

5-3	מונדיאל – על שום מה? ד"ר עידו נבו
8-6	אלופת ישראל. אירנה-אור קונבלוב
10-9	פינת המשחקון: משחקי קבוצה. ענת דרייגור
14-11	לא רק חינוך גופני. עמית נתני
16-15	היכל התהילה בכדורסל נשים. ענת דרייגור
20-17	מרוץ לשי"ר. עמית נתני
21	סיכום 'קפה עולם'. הסטודנטים של רג'ב שנה ב'

מונדיאל - על שום מה?

מאת ד"ר עידו נבו

המושג 'מונדיאל' הפך למילה מקובלת למדי בשפה העברית, אך בניגוד לפירוש המילוני מספרדית, אין הכוונה לתבל ומלואה, כי אם ל'גביע', הלא הוא גביע העולם בכדורגל, המוענק מטעם התאחדות הכדורגל הבין לאומית אחת לארבע שנים. ניתן אולי להבין מדוע בקשו עיתונאי הכדורגל, השדרנים והאזהדים מושג קצר יותר מן הכותרת הרשמית הארוכה והמסורבלת אך מוזר כי דווקא המילה 'מונדיאל' הפכה לשם נרדף לגביע, ולא הביטוי 'קופה', שפרושו 'גביע'. מוזרה עוד יותר העובדה כי דווקא המילה הספרדית, שפה שאינה שגורה במיוחד במקומותינו, הפכה לשם נרדף לאירוע ולא חלופות עבריות, ערביות, רוסיות או אנגליות הנפוצות יותר בעברית המדוברת.

המושג 'מונדיאל' כשם נרדף לטורניר גמר הגביע העולמי אינו נמצא באתר הרשמי של התאחדות הכדורגל העולמית (FIFA), ואינו מופיע גם בפרסומים אחרים העוסקים בתיעוד הענף באופן כללי ובתחרות גביע העולם עצמה. באנציקלופדיית הכדורגל (The Complete Encyclopedia of Football) בעריכת קייר רדנאג' מכונה הטורניר World Cup, כך גם בשנתון הכדורגל של רוטמאנס, בעריכת ג'ק רולינס. בספרו המפורט של היסטוריון הכדורגל דייוויד גולדבלאט, The Ball is Round- A Global History of Soccer, לא מופיעה המילה מונדיאל ולו פעם אחת בלבד. עיון בכרזות הרשמיות של טורנירי גביע העולם מאז 1930 ועד ימינו, מעלה כי המושג אינו עומד בפני עצמו, כי אם מופיע רק בצימודים: Campionato Mondiale Di Calcio (איטליה 1934), (Campeonato Mundial De Football) אורוגוואי 1930 או צ'ילה 1960), כלומר גביע העולם או אליפות העולם. אפילו מדינות דוברות ספרדית כגון מקסיקו או ספרד העדיפו בכרזות הרשמיות את הביטוי האנגלי 'World Cup'.

בישראל המצב מעט שונה, המושג מונדיאל כאמור הפך לשגור ואין למעשה שימוש בשם הרשמי, גביע העולם. בסוף שנות השבעים פרסם הסופר והעיתונאי מוטי בסוק ספר בשם: "תולדות הגביע העולמי בכדורגל". בספר זה סוקר המחבר את טורנירי גביע העולם עד שנת 1978, הטורניר בארגנטינה. לפני שבועות מספר יצאה לאור מהדורה מעודכנת של ספר זה, הפעם בשם: "תולדות משחקי הגביע העולמי בכדורגל 1930-2018". מעבר לתוספת של ארבעים שנות עדכון היסטורי, נערכו מחדש גם הפרקים מן הספר הקודם. אחד השינויים הוא הוספת המילה 'מונדיאל'. למשל, הפרק המספר את הקורות בטורניר של 1954 בשווייץ במהדורה הישנה נפתח כך: "מעולם לא הייתה מועמדת ודאית לזכייה בגביע העולמי כמו הפעם". לעומתו נפתח אותו פרק במהדורה החדשה במילים הבאות: "מעולם לא הייתה מועמדת ודאית לזכייה בגביע העולם כמו הונגריה במונדיאל שווייץ ב-1954". דוגמה

נוספת - הפרק המספר את סיפור הטורניר בצ'ילי 1962 נפתח כך במהדורה הישנה: "ברזיל הגיעה עם תשעה ממנצחי שוודיה בהרכב הראשון, מקרה חסר תקדים..."; ואילו במהדורה המעודכנת: "ברזיל הגיעה למונדיאל 1962 בצ'ילה עם תשעה שחקנים מן ההרכב המנצח במונדיאל שוודיה, תופעה חסרת תקדים." מדוע ומהיכן אם כן הופיע מילה זו וקנתה לעצמה מקום של קבע בשפה העברית העדכנית?

ראשית השימוש במושג 'מונדיאל' כשם נרדף לטורניר כולו מצויה בטורניר שהתקיים בארגנטינה בשנת 1978, בו זכתה המדינה המארחת בסופו של דבר בתואר העולמי הראשון בתולדותיה. לקראת הטורניר בקשה הועדה המארחת לחבר מעין המנון לאירוע כולו והשיר שנבחר, במנגינת מארש קצבית, נקרא 'אל מונדיאל'. ממש לפני פתיחת המשחקים התפרסמה נעימה נוספת שנשאה את אותו שם, מפרי עטו של המלחין האיטלקי אניו מוריקונה) מי שחיבר בין השאר את נעימת הנושא המפורסמת לסרט "הטוב הרע והמכוער". שתי היצירות הוכרו כהמנונים רשמיים של התחרויות. הרעיון הבסיסי בשיר הוא תבל כולה (מונדיאל) נושאת פניה לארגנטינה למשחקי אליפות העולם. השיר השפיע ככל הנראה על העיתונאים והשדרנים שסיקרו את הטורניר וככל שחלפו הימים התקבע המושג ככינוי לאירוע כולו. עד כדי כך שמגזין הספורט לבני הנעורים "פנדל" שיצא לאור באותם הימים, העניק לכתבה המסכמת את ניצחונה של ארגנטינה בגמר על הולנד 1-3 בכותרת "מונדיאל לקשוחים ולאמיצים".

שנה וחצי מאוחר יותר בסוף שנת 1980, התקיים באורוגוואי הסמוכה לארגנטינה טורניר הזמנה מיוחד, Copa de Oro de Campeones Mundiales, גביע הזהב לאלופות העולם. כלומר טורניר לששת הזוכות אי פעם בגביע העולם, אורוגוואי, איטליה, גרמניה, ברזיל, ארגנטינה, ומאחר שאנגליה השישית ויתרה על ההשתתפות הזמנה גם הולנד. כינוי החיבה לטורניר זה, בו זכתה המארחת בניצחון על ברזיל בגמר, היה 'מונדיאליטו', עולם קטן ('עולמיקו'). הכינוי 'מונדיאליטו' החל ללוות אירועים נוספים כגון טורנירי כדורגל לנשים בשנות השמונים או אליפויות עולם לגילאים צעירים. אם 'מונדיאליטו' הוא גביע עולם קטן, הרי שמונדיאל הוא גביע העולם הגדול, או האמיתי.

בשנים הבאות התבסס המושג, גביעי העולם בשנים 1982, 1986 ו-1990 התקיימו במדינות לטיניות, ספרד, מקסיקו ואיטליה, בהתאמה, וגם אם השם הרשמי היה אחר, הספיקה, על פי פרשנותם של עיתונאי ושדרי הכדורגל הישראליים, נוכחות המילה 'מונדיאל' בכותרת כדי להפוך לשם הגנרי של הטורניר. העולם כולו, זה שנוטל חלק פעיל בטורנירים, נותר עם השם 'גביע העולם' או 'אליפות העולם' או כפי שהאמריקאים מכנים 'FIFA World Cup', אך אצלנו הגישה משפחתית יותר ומכיוון שהטורניר הנו בן בית במקומותינו, אפשר לכנותו בשמות חיבה - מונדיאל...

הבט נוסף הקשור בצמיחת השימוש בביטוי נובע משינויים בכל הקשור לאופי השידור בתקשורת האלקטרונית. לכשנוסדה רשות השידור והחלה בשידורי הספורט בכלל והכדורגל בפרט, ניכרה השפעתו של השידור הבריטי. הטון היבש משהו וגישת השידור המאופקת, האנדרסטייטמנט, היוו את צורת השידור המקובלת וזו אפיינה את ותיקי השדרים כגון נחמיה בן אברהם, או ניסים קיוויתי. שנות השמונים והפתיחות התקשורתית הנרחבת יותר חשפה הן את השדרים והן את הצופים והמאזינים לסגנונות הלטיניים שהיו רוויים הן בניסיונות לעצב סגנון הגשה אישי תוך כדי שידור אירועי ספורט, והן בהתלהמות ובהתלהבות מוגזמת. אם הסגנון הישן אופיין בזהירות משימוש בסופרלטיבים הרי שהשדרנים החדשים, כמו יורם ארבל ובמיוחד מאיר איינשטיין, נטו לשימוש יתר בהם ובניסיון להעניק לשידור גוון לטינו-אמריקאי מובהק. הקריאות החוזרות "גול גול גול גול גול..." לאחר הבקעת שער למשל הפכו לאחד מסימני ההיכר של סגנון השידור החדש, ולא במקרה הפכה קריאה זו לחלק מאות הפתיחה של תכנית הרדיו "שירים ושערים". למען הסר ספקות, הכדורגל הישראלי מעולם לא דמה לזה הדרום אמריקאי, לא מבחינת איכות המשחק ולא מבחינת התלהבות הקהל, אך את השדרנים לא ניתן היה לעצור. הללו סחפו בעקבותיהם גם את הדור החדש של כתבי הספורט, והחגיגה הלטינית במזרח התיכון הייתה בעיצומה. ואם מדובר בחגיגה לטינית, מדוע לא להשתמש בז'רגון לטיני, והמושג 'מונדיאל' התאים למגמה זו ככפפה ליד.

לאור השתרשותו של מושג זה בשפה, ראוי אולי להזכיר שוב מאין צמח. גביע העולם בארגנטינה 1978, היה מן הנתעבים שבטורנירים. הכת הצבאית ששלטה בארגנטינה באותם ימים, אשר רצחה, עינתה, כלאה והעלימה מתנגדי משטר, עיתונאים, פעילי זכויות אדם ואזרחים מן השורה, עשתה שימוש תעמולתי נרחב בטורניר, בדיוק כמו גרמניה הנאצית במשחקים האולימפיים של ברלין 1936, או משחקי גביע העולם בכדורגל באיטליה הפאשיסטית ב-1934. מעבר לכך היו כל האמצעים כשרים על מנת לסייע לנבחרת המקומית לזכות, כולל בניית לוח משחקים שייטיב עמה, איומים על שוער נבחרת פרו שהניצחון עליה בתוצאה 0-6 הבטיח את עליית ארגנטינה למשחק הגמר, או גיוס בני נוער לשיר ולהרעיש ליד המלון בו התגוררה הנבחרת ההולנדית לילה לפני משחק הגמר. גם בארגנטינה נחשב גביע זה למשני וזה שמעורר פחות גאווה מן הגביע השני בו זכו שמונה שנים מאוחר יותר במקסיקו. לאור זאת, כדאי לזכור מהיכן צמח הביטוי, ולמרות שקשה כיום לעקור אותו, יש טעם לנסות ולהחזיר כמו בשאר העולם הנאור את השימוש בשם הרשמי של הטורניר – 'גביע העולם'.

הדבר האחרון שחשבתי עליו לאחרונה הוא שיזדמן לי להיות אלופת ישראל ב-5,000 מ'. בטח לא דמיינתי לי תרחיש שכזה לאור האיכות בריצה למרחקים ארוכים שהתפתחה כאן בשנתיים האחרונות. בטח לא העליתי בדעתי סיכום כזה לריצה שלי ב-5,000 מ' – המרחק שבו אני כל פעם מפספסת להוציא אל החוץ את מה שיש ברגליים באמת. אז אני, שמפספסת כל פעם, אהיה אלופת ישראל?! לא תכננתי, לא רציתי ולא בניתי על זה. יתרה מכך – בעיניי, בניגוד גמור לכתוב אצל ביאליק המשורר, כאן פשוט זכיתי באור מין ההפקר. הייתי מעדיפה לא להיות במעמד זה בכלל. הייתי מעדיפה להיות במקום רביעי, חמישי, מצדי גם עשירי, אבל עם שיא אישי שיכבד את העבודה המושקעת באימונים בשבועות האחרונים. אבל לאף אחד אין ערובה להצלחה ודאית, ולא לחינם אימון ואמנות הם מאותו השורש. אדם מפסל לו פסל, מודד זוויות, מגמיש קימורים, בודק שיטות עבודה, מקשיב לנימי הנפש... אבל מספיק שאש התנור תלחך פרי עבודתו בעקשנות יתר, וכבר הלך העמל, והפירות – לא ערב טעמים לחכו. אולם, בבדק-בית ביני לבין עצמי, ייתכן שפיתחתי תאבון גדול מדי בזמן קצר מדי. הרי העונה של 2017-2018 הייתה יותר אין-עונה שכמעט וסוכמה באין-אונים ובמפח נפש. במרוץ אייל בחודש נובמבר אכן הפתעתי אפילו את עצמי. בחצי מרתון בעמק המעיינות אמנם קצרתי פירות של שיא אישי אך גם אז טעמם היה חמצמץ, כי תכננתי יותר, כי יכולתי יותר, כי קיוויתי ליותר. אבל אז הראש ויתר והגוף יישר קו עם הראש, כמובן, וסירב להמשיך לעבוד, כמו ילד עקשן, שמצביע על חברו העצל וטוען, 'אם הוא לא, אז למה אני חייב?!'. את חצי המרתון בטבריה רצתי כבר על ניצני חולי מוזר שהתפתח לשפעת שלא עזבה אותי כמה חודשים טובים. באליפות ישראל ב-15 ק"מ רצתי על אדי שפעת, שהחזירו לי את המחלה בריבוע ולהרבה זמן... גם שם מצאתי את עצמי על הפודיום באליפות ישראל, במקום השלישי, עם תוצאה שהייתה רחוקה מלשקף את כל מה ש'היה יכול להיות אילו', גם אז רציתי פשוט ללכת ולדפוק את הראש בקיר, וכשבנוסף לאכזבה מעצמי קיבלתי גם את השפעת בחזרה, אז בכלל שאלתי את עצמי, למה זה היה חכם בכלל, לרוץ ככה?!...

בכל אופן, לאחר מספר חודשים של ירידה למחתרת, התעסקויות אחרות, התמודדויות אחרות וגם מפחי נפש אחרים, כך או אחרת חזרתי לרוץ. רק לסבר את האוזן, הנה סיפור על הצד ה'פחות סקסי' של שיפורים, שעונים, זמנים, וחיוכים של זכיות - בשבועות הראשונים שבהם ניסיתי לחזור לקצבים שהכרתי, נהגתי לעשות מדי שבוע טמפו קצרצר של 3 ק"מ בשדות, לא רחוק מביתי. הקצב שלי היה איטי ב-40-30 שניות ממה שהייתי רגילה לראות על השעון בתקופות הטובות. ולא, לא ניסיתי מיד להחזיר עטרה ליושנה ולקצץ 35 שניות לכל אחד מהקילומטרים לסיבוב. אמרתי לעצמי, כל פעם אנסה לקצץ כ-5 שניות, כדי לראות

בשעון זמן מסוים. לא את הזמן המוכר, חלילה, רק זמן מסוים שהגדרתי אותו כיעד ראשוני! לאורך כשלושה שבועות, פעם אחר פעם, באותו אימון קבוע של בוקר יום שישי לא הצלחתי לייצר את הקצב שהצבתי כיעד ולהוריד חמש שניות. לא שאפתי לחזור למה שהכרתי אלא רק להוריד חמש שניות! לא הצלחתי. באחד הבקרים החלטתי פשוט 'להתאבד' על הקילומטר האחרון של הסיבוב הזה, אמרתי, לא משנה מה, חמש שניות אני מורידה לקילומטר האחרון! נתתי את נשמת בקילומטר הזה. התנשפתי, נאבקתי, נאנקתי, נחנקתי, והשעון, כמו שד מרושע, הראה לי שוב זמן איטי בחמש שניות ממה שיעדתי לעצמי. באותה השניה, עם צפוף השעון בהכריזו על סיום הקילומטר השלישי, פרצתי בבכי מר. שמש אביבית עלתה ועלצה בקרניה מעל השדות והפרדסים. ואני הלטתי את פניי, טומנת עיניים דומעות בעלטת כפות ידיי. ישבתי לבד בשדה ובכיתי... לא חשוב. בסופו של דבר, חזרתי לרוץ ושבתי למה שכה פיללתי לשוב אליו. לכן, גם הצבתי לעצמי יעדים שונים לבדיקת יכולות בחודשים אפריל-מאי, וכך גם הרשיתי לעצמי להציב מטרה אחת אחרונה ל'אין-עונת' 2018 – לרוץ את ה-5,000 ביוני ולשפר את שיאי האישי, לא סתם לשפר, לשפר טוב, כך שבפיניש 'חומצת החלב תזלוג מהעיניים'; כך שהקושי ישאיר חיוך של סיפוק. אבל אירועי ה-5,000 האלו הסתיימו עבורי, בסופו של דבר, בעלטה מלאה בדמעות זולגות אתמול בבית, בעיצומו של ערב, אחרי שברחתי עם זנב מקופל בין הרגליים מאימון 'פירמידה' בהדר יוסף ומפניה של זהבה המאמנת, כשסיימתי בקושי מחצית מהאימון. בלי ריצת שחרור אפילו, טסתי לאוטו, נסעתי הביתה, זרקתי את התיק אל לוע הבית החשוך והריק, זרקתי את עצמי אל החשיכה בעקבותיו ובכיתי, זועקת החוצה את האכזבה הכואבת, המייסרת, ולא רק על הטעם החמוץ של השיא ושל המעמד המכובד אך לא צפוי ולא רצוי, אלא את האכזבה מכל העשייה שלי בשנה האחרונה, מכל מחשבה, מכל רצון, מכל תקווה, מכל כוונה. לא אכזבת הריצה היא שכואבת לי. גם היא, כמובן, אבל אחרי הכל גם שיא אישי ששופר בכמעט 10 שניות הוא שיא, התקדמות, ומדליית זהב באליפות ישראל מחממת את הלב בכל זאת, בהיותה תלויה על צווארי. אבל ריצה היא ביטוי לחיים שלמים. אצלי על כל פנים, ואני יכולה לומר בוודאות, שעונות 2017-2018, הן זו שבחיים והן זו שבריצה, מתמזגות זו אל זו יחד בחמיצותן ובהחמצותיהן ויוצרות, באופן פרדוקסלי, ריסוק הרמוני מושלם – האחת הינה בבואתה של האחרת.

באשר לריצת ה-5,000 מ', הטעות שלי הייתה, אולי, התאבון שגדל לאור העמידה המוצלחת במטרות וביעדים שהוצבו. הריצות היו טובות, הזמנים היו בהתאם ליעד, האימונים היו מבטיחים, והתפתיתי לחלום על יותר ממה שקבלתי בפועל. אבל אולי, גם אם האימונים היו מבטיחים זה לא מבטל את היותם לא מספיקים ולא מקיפים דיים מפאת חוסר זמן פשוט, שעליו אין אחריות ואין ביטוח. רק שהייתי כמו חייל טירון שמקבל משכורת ראשונה ומסתנוור מניצוץ אורות חלונות הראווה – פוקד את זה, חומד שם, פוזל לעבר סחורתו של ההוא, מעמס בטוב ובשפע מלוא כפות הידיים ולבסוף מגלה שאין ברשותו די הון כדי לשלם.

האימונים שניתן היה לקיים במהלך החודשים שבהם הייתי במיטת חוליי הם הון שאפשר היה להרוויח; יחד עם זה, הם גם החלב שנשפך – שלא בוכים עליו. למרות שכבר בכיתי. לאחר שהוצאתי הכל מפרפורציה, עכשיו צריך להחזיר את המציאות למימדיה הראויים – שיא אישי ב-5,000 מ' של 17:38.92 דק' (שיפור של 9 שני'), מקום ראשון באליפות ישראל, ועוד מעט, ממש עוד מעט יש חופש. לא, לא 'החופש הגדול' אלא שוב חופש להיות אני עצמי ולעשות רק מה שעושה לי טוב. ואז אפשר יהיה ליצור הרמוניה חדשה – הפעם, של צמיחה ומעוף.

פינת משחקונים – משחקי קבוצה

מאת ענת דרייגור

משחק קבוצתי

ניסיון לשלב מיומנויות בסיסיות שנלמדו, כמו עמדת מוצא, רגל ציר, אחיזה בכדור, בלימה, מסירות, כדור, הטעות, זריקה לסל וכד' במשחק הקבוצתי. לילדי הגן עד כיתה א' – פעילות ללא הגנה של קבוצה יריבה. הדגשים על שיתוף פעולה, הדמיית הגנה במכשולים המוצבים במגרש. בדגש על עבודת צוות תוך עמידה במשימה.

לגילאים הגדולים יותר, בנוסף למיומנויות בסיסיות, שילוב תנועות ומשחקונים קבוצתיים כלליים, תוך שימת דגש על תנועות השתחררות לקבלת כדור, הטעות, חדירות לסל והוצאה למסירה, סגירה לריבאונד, יתרון מספרי בהתקפה ובהגנה. כמו גם, מיומנויות חשיבה וקבלת החלטות בלחץ של זמן. כל אלה נדרשים בזמן תחרות ברמות הגבוהות של משחק הכדורסל.

לקטנטנים (גילאי גן - כיתה ג'):

1. משחק קבוצתי במכשולים

שתי קבוצות בנות 5-9 ילדים. כל קבוצה משחקת על חצי מגרש שלה. קיימים מכשולים (ריבוע המסומן בגיר או בסרט, חץ מסומן. המכשולים יכולים להיות בנפחים שונים שעשויים מחומר רך ועוד). הערה: מטעמי בטיחות, התנועה תהייה זהירה יותר. אסור להיכנס לתחום הריבוע (האדום באיור), אך ניתן למסור מעליו. אזור החץ הכחול (ראו איור) הוא מעין "חומה", שלא ניתן לעבור דרכה או למסור מעליה. ניתן לשלב עוד רעיונות למכשולים. המטרה של כל קבוצה לאחר 4 מסירות (כדור גומי), לזרוק לסל נמוך או פח. הצהובים יזרקו לסל 1 והלבנים לסל 2

לכתות ג' ומעלה:

2. משחק על סל לא ידוע מראש

3-2 רביעיות או חמישיות בכל סל, ללא כדור. המורה, עם כדור, עומדת מחוץ לאזור מחצית המגרש. לשריקה, חברי שתי רביעיות יוצאים מסלים נגדיים, בריצה לכיוון מחצית המגרש (ראו איור). כאשר כולם מגיעים למקום, המורה מוסרת את הכדור לשחקן מאחת הרביעיות, וזו מתקיפה לאחד משני הסלים עפ"י בחירתה, מול הרביעייה השנייה, שיורדת להגנה וצריכה להתאים עצמה במהירות לשמירה על סל שאינו ידוע לה מראש. הערה: רצוי שכל קבוצה תיערך מראש לגבי הסל שהיא מתכוונת להתקיף (מבלי שהיריבה תדע זאת), כדי לא לבזבז זמן על התלבטות בעת קבלת הכדור.

אפשרויות:

- קביעה מראש: אם הרביעייה מסל 1 קיבלה את הכדור מהמורה, אזי היא תמיד תתקיף לסל הנגדי (2) ולהיפך.
- המשחק מתנהל ללא מורה. לאחת הרביעיות כדור, ובהגיעה למרכז המגרש חברה מוסרים את הכדור לקבוצה היריבה, וזו מתקיפה מולם לסל עפ"י בחירתה, או לסל שנקבע מראש.
- משחק בהרכבים שונים: זוגות, שלישיות, רביעיות, חמישיות ושישיות.

← משחקונים נוספים בקישור

לא רק חינוך גופני – המורה לחינוך גופני ותפקידיו בבית הספר

מאת עמית נתני

לפני כמה שנים התקשר הורה של תלמיד בבית ספר תיכון והתלונן לרכזת השכבה, שבאותה שנה גם הייתה ראש המשלחת לפולין: "איך יכול להיות שהמורה להתעמלות מארגן ומדריך את המסע לפולין של הבן שלי?!" בית הספר הזה היה התיכון בו אני מלמד, ו"המורה להתעמלות" והמדריך הראשי של המסע הבית ספרי לפולין הייתי אני. לא הופתעתי מהפתעתו של אותו הורה, כמו גם לא מתגובתה של אותה רכזת שכבה שהרגיעה אותו. בקרב הציבור הרחב מצטיירת דמותו של המורה לחינוך גופני כאיש עם המכנסיים הקצרים או הטרנינג שמסתובב בתיכון הרבה פעמים כשכדור תחת זרועו ומשרוקית על חזהו. אדיר מילר, מגדולי הקומיקאים בישראל, באחד ממופעי הסטנד-אפ שלו תהה בקול רם למה מורה לחינוך גופני צריך ללמוד ארבע שנים? שנתיים להפעיל סטופר ועוד שנתיים להגיד 'קחו כדור'!?!...

המציאות כמובן שונה. אנסה בשורות הבאות לספר על ניסיוני האישי ועל תובנותי הפרטיות לגבי תפקידיו של המורה לחינוך גופני בבית הספר מעבר למקצועו. אין במה שנכתב משום מחקר או מסקנה מוחלטת אלא התרשמות אישית בלבד שיתכן ואיננה מייצגת.

ההיבט הכלכלי

בעידן הרפורמות של היום כשמנהל בית הספר מקבל אוטונומיה פחות או יותר לשחק עם סל השעות שלו בהתאם להשקפת עולמו ולצרכי המערכת השונים, הולכת ופושטת מגמה ברבים מבתי הספר של איחוד כיתות לשיעורי חינוך גופני. שתיים ואף שלוש כיתות מאוחדות רק לשעתיים שבועיות מה שמצמצם את משרתם של המורים לחינוך גופני באותו בית ספר. על מנת לשמור על מעמדם הכלכלי, כלומר על משרה ועל משכורת הולמת, נדרשים לא פעם המורים לחינוך גופני לקחת על עצמם תפקידים נוספים, כמו חינוך כיתה, אחראי ביטחון ועוד.

עניין וגיוון

אני מחזיק בדעה שכל אדם בכל מקום עבודה צריך להמציא את עצמו מדי פעם מחדש. כך הוא נשמר משחיקה, הוא מוצא עניין בעבודתו כל שנה מחדש, ממילא אדם כזה גם יעבוד טוב יותר. מורה לחינוך גופני שמדי שנה ילמד חינוך גופני ורק את זה, על אף מגוון האפשרויות העצום העומד בפניו בכל הקשור לבחירת פעילויות ומיומנויות הספורט אותן ילמד, אחרי כמה שנים הוא יחוש תחושת מיצוי ורוויה, יתחיל למחזר את עצמו ולשעמם את תלמידיו. אם ייקח על עצמו תפקיד נוסף, אולי ילמד תחום דעת שונה, יחנך כיתה או אפילו יהיה שותף לפרויקט בית ספרי חוצה שכבות, הוא יוסיף תוכן ועניין לחייו המקצועיים.

חינוך כיתה

בסוף השנה הראשונה שלי כמורה צעיר לחינוך גופני בתיכון, שעד אז כל עולמי היה הספורט כמורה לחינוך גופני ובמיוחד כמאמן שחיינים תחרותיים, פנה אל"י מנהל התיכון, אישיות חינוכית מהמעלה הראשונה, וביקש שאחנך כיתה. הוא הציע לי לחנך את כיתת המחשוב והבקרה שאז היו בה רק בנים מתוך חשיבה שאני מלמד רק בנים ומטבע הדברים עדיף שאחנך כיתה כזו. המורים הוותיקים לחינוך גופני באותו תיכון, חבריי לצוות, כבר חינו כל אחד בתורו ותמיד חינו כיתה שבה למדו רק בנים או רק בנות ("מזכירות"). ברוב חוצפתי השבתי לו שאני מוכן לחנך רק כיתה רגילה, כלומר כיתה עיונית שבה יש גם בנים וגם בנות. האמת היא שבאותו זמן לא רציתי לחנך. הייתי מאוד עסוק עם הקבוצה התחרותית שלי ובנוסף לא חשבתי שאני מתאים לחנך כיתה ובכל תקופת הכשרתי כמורה לא קיבלתי שום הכשרה לתפקיד כזה וחשבתי לתומי שהמנהל יסרב להצעתי ובא לציון (או לי) גואל... להפתעתי הרבה הוא הסכים! ומצאתי את עצמי מחנך כיתה רגילה שבה היה דווקא רוב לבנות... אותן לא לימדתי בכלל למעט שיעור חינוך פעם בשבוע. 13 שנים ברציפות חינוכתי כשאני משתדל לקחת כיתה י', עת מגיעים התלמידים לתיכון ולסיים איתם בכיתה י"ב. זה היה אחד הדברים היותר משמעותיים שעשיתי בחיי. נכון, היום אני כבר לא מחנך, העבודה הברוקראטית שכרוכה בתפקיד הזה והמפגשים עם ההורים הביאו אותי למסקנה שכדאי שאחפש לי דרכים אחרות לחנך, אבל אני ממליץ בכל פה לכל מורה לפחות להתנסות. מורה לחינוך גופני שמחנך כיתה מעמיד את עצמו באור ובמעמד שונה בבית הספר. הוא שותף לעשייה, לתהליכים חינוכיים וזוכה לעסוק במגוון נושאים שונה מספורט.

תפקידים אחרים

יש היום במערכת החינוך לא מעט מורים לחינוך גופני שהגיעו למשרות ניהול, מנהלים בתי ספר, חלקם משמשים כסגנים או כרכזי שכבה. שש שנים תפקדתי כרכז שכבה בתיכון בו אני מלמד וזו הייתה תקופה בה הרגשתי שבפועל אני משפיע על תלמידים רבים. משרת רכז שכבה היא משרה תובענית ולא מתגמלת יחסית לאחריות ולזמן שאתה משקיע אבל הרגע הזה שאתה הוגה רעיון חינוכי וקבוצה של 320 תלמידים, 9 כיתות, חווה את הרעיון שלך, הופך הכל לשווה. תלמיד אחד, שבזכותך יש לו תעודת בגרות ושנים אחרי בא להגיד תודה כשהוא כבר סטודנט באוניברסיטה, נותן לך משמעות אחרת למקצוע בו בחרת – חינוך. נכון שגם כמורה לחינוך גופני אתה נוגע בחייהם של התלמידים, לפעמים לחיים ממש, אבל כשאתה עושה תפקיד ניהולי, מעגלי ההשפעה שלך גדלים. הרגע הזה שבו אני, המורה לחינוך גופני, יושב בראש ישיבת צוות המחנכים השבועית, או מוביל את המועצות הפדגוגיות על השכבה שלי, הוא רגע רב חשיבות בחיי המקצועיים.

יש כמובן תפקידים נוספים שמנהלי בתי הספר בוחרים לאייש אותם במורים לחינוך גופני שנתפסים בדרך כלל כבעלי יכולת ארגונית מרשימה, כמו אחראי ביטחון בית ספרי. קשה לומר על התפקיד הזה שהוא מעניין במיוחד (לדעתי, כמובן) אבל הוא מתגמל ונותן מעמד חשוב בבית הספר למחזיק בו. יש מורים לחינוך גופני שנבחרים להיות רכזי טיולים ולעיתים רחוקות גם אחראים על התחום הערכי (רכז/ת חברתי), שאגב אלו שני תפקידים שמילאתי בתיכון שלנו במשך שנתיים. אלה תפקידים מאוד מעניינים ומעניקים לך אפשרות לעבוד עם כלל השכבות והצוותים בבית הספר.

תחומי ידע נוספים

בשנה השנייה שלי בבית הספר הציע לי מנהל התיכון להיות ראש המשלחת של המסע לפולין. לא הייתי לפני כן בפולין ולקחתי על עצמי את המשימה שהייתה ברובה ארגונית אבל המסע עצמו זימן לי הזדמנויות ערכיות לא מעטות, כמו שיחות הקבוצה שניהלתי. לא אשכח את התלמיד שניגש אליי תוך כדי המסע (יהיו עוד רבים כמותו בשנים הבאות) וציין לפניי עד כמה הוא מופתע ממני שכמורה לחינוך גופני הוא גילה בי עוד צדדים אחרים...המסע הזה היה תחילתו של מסע הרבה יותר גדול שבשיאו הכשרתי את עצמי ואני היום מדריך קבוצות בפולין ומרצה על הנושא.

לפני כעשר שנים, בקיץ, פנתה אליי מנהלת בית הספר והציעה ללמד שעתיים בכיתה י', שעתיים עיוניות. שאלתי אותה מה היא רוצה שאלמד והיא השיבה – "מה שאתה רוצה"... בחרתי לפתח שיעור שלא היה קיים עד אז בבית הספר, שיעור שאני מלמד עד היום, "מדילמות מוסריות למנהיגות בשואה ועד היום". בימים אלה אני מנצל את הידע שצברתי על נושאים הקשורים לשואה, ובתיכון בו אני מלמד אני מגיש לבגרות בנושא השואה מה שמהווה כבגרות פנימית, 30% מציון הבגרות בהיסטוריה. השיעורים העיוניים האלה, הוסיפו עניין רב לעבודתי היומיומית שרובה כמובן מתבססת על שיעורי החינוך הגופני. נכון, הוספתי לעצמי הרבה עבודה שברובה לא מתוגמלת כמובן. מורי התיכון תמיד מקנאים במורים לחינוך גופני שברוב הזמן לא נדרשים לבדוק מבחנים ועבודות, והנה אני מעמיס על עצמי מטלות, מבחנים והכנת השיעורים לכיתה, מלאכה לא פשוטה כלל ועיקר. עם זאת, מדי שנה, עת בונים את המערכת, אני מקווה שימצאו עבורי אותן שעות, ללמד כיתה שלמה, בנים ובנות, נושאים שגם הם, ממש כמו הספורט, מעניינים אותי מאוד.

אני ממליץ מאוד לכל מורה לחינוך גופני, אחרי כמה שנים, להתעניין ולהתמקצע בעוד תחומי עניין ולנסות ללמד שיעורים נוספים מעבר לשיעורי החינוך הגופני. הדבר יעשיר מאוד את עולמו הרוחני, פנימי ומקצועי של המורה וימצב אותו אחרת בבית הספר בו הוא מלמד.

לסיכום, לעיתים מאילוּצים כלכליים או בגלל צרכי מערכת נדרש המורה לחינוך גופני לעשות בבית הספר דברים נוספים מעבר להוראת החינוך הגופני, לפעמים זה מבחירה. כך או כך לדעתי, המתבססת על ניסיוני האישי, כדאי למורה לקחת את הקושי, או את ההזדמנות, בשתי ידיים כמנוף להתפתחות אישית מקצועית שתתרום לו רבות וכמובן למוסד בו הוא מלמד את תלמידיו.

היכל התהילה כדורסל נשים

מכירים ומוקירים את שחקניות הכדורסל של מדינת ישראל

מאת ענת דרייגור

איך לא חשבו על זה קודם?

זה מה ששאלתי את עצמי, כשהתבשל אצלי הרעיון להקים היכל תהילה לכדורסל הנשים בישראל – לשחקניות, למאמנות (ולמאמנים) (ולכל הנשים) (והאנשים) (היקרות שקשורות בענף הספורט האהוב עליי).

בחרתי להקים את המפעל החשוב הזה, גם ללא תמיכה מהממסד, ובהמשך בעזרתן של כדורסלניות עבר נהדרות שהכרתי בדרך, פשוט כי הבנתי שאם לא נעשה את זה בעצמנו, זה לא יקרה.

ענף כדורסל הנשים, שאני גאה להשתייך אליו, החל את דרכו בישראל בשנות ה-50 של המאה הקודמת וידע הרבה מאד ימים יפים, תהפוכות, אינטריגות, הישגים והכי חשוב – נשים מצוינות, מוכשרות ופורצות דרך.

כשחברה מאמצת הדרת נשים, לא פשוט להיות אישה בישראל ובהחלט מאתגר להיות כדורסלנית בארץ שלנו, אבל משפחת כדורסל הנשים היא משפחה שהולכת וגדלה, וחשוב לנו מאד, ששחקניות העתיד יכירו את שחקניות ההווה ויקירו את שחקניות העבר. חשיפת ספורטאיות-כדורסלניות עבר כמודל חיקוי ולמידה חינוכי תוך הפנמת ערכים, כגון: מצוינות, מנהיגות, עבודת צוות, התמדה, לדעת לנצח ולהפסיד, אחריות אישית, ועוד.

העבודה לא קלה, היא כרוכה באיתור, באימות, בעריכה ובנבירה בארכיונים, בחיפוש חומרים במאגרים ובספריות ביתיות, אבל המפגשים האישיים שהמיזם הזה מזמן לנו, עם נשים גדולות (גם גבוהות, אבל בעיקר עם שיעור קומה) והסיפורים שאנחנו שומעות, מרתקים ומרגשים עד כדי כך שיש לנו הרצון לשתף את כולם.

כל המידע: התמונות, הכתבות, החוויות והסרטונים שנצברו אצל כל הנשים הללו, אנחנו מעלות לאתר להיכל התהילה, ובכך מתעדות ומנציחות עבר ספורטיבי עשיר הישגים הראויים להערכה ולהוקרה, מאפשרות בית לכל שחקניות הכדורסל בישראל ששיחקו בנבחרות ישראל ובליגה הראשונה בזמן.

במקביל, הצבנו לעצמנו משימה לא פחות מאתגרת - לקבל תמיכה מגופים ממלכתיים ומגורמים עסקיים. חשוב לנו שהמדינה תכיר בחשיבות המפעל הזה שאמור להתרחב לכל ספורט הנשים ותיתן לו תמיכה חומרית ורוחנית, ונשמח מאד אם חברות מסחריות יכירו בחשיבות המיזם שלנו ויתמכו בו כלכלית.

ובינתיים, אני מזמינה אתכם להיכנס להיכל התהילה ולהיחשף לעולם הכדורסל הנשים המכובד של מדינת ישראל

לאתר היכל התהילה, לחצו על התמונה ובחרו שחקנית...

דף הפייסבוק של היכל התהילה:

[/https://www.facebook.com/HallofFameWomensBasketball](https://www.facebook.com/HallofFameWomensBasketball)

בלילה קר וחשוך בארבעה בפברואר בשנת 1997 עשו שני מסוקים של צה"ל את דרכם מהמנחת שבמחניים לעבר הגבול כשעל סיפונם לוחמים שאמורים להחליף את חבריהם במוצבים שבלבנון. צה"ל ישב באותם ימים בלבנון וכדי להימנע מסיכון לוחמים בדרכם לשם ובחזרה התחילו להטיס את החיילים במסוקים. שני המסוקים טסו במבנה ללא אורות כפי שהיה נהוג אז. ממש רגע לפני שחצו את הגבול, איבד טייס אחד המסוקים קשר עין עם המסוק השני ופגע בו. המסוק הנפגע נפל לקרקע בשאר ישוב ומיד אחריו גם המסוק השני. כל 73 החיילים, כולל צוות האוויר שהטיס את המסוקים, מצאו את מותם באסון הגדול ביותר מאז ומעולם שהיה בצה"ל.

בביתה בהוד השרון יושבת תמי סבן וכמו כל עם ישראל צופה בשידור ישיר בתמונות הקשות שמועברות מזירת האירוע. לפתע, המצלמה מתמקדת בתרמיל אחד ועליו רשום: **שיקו סבן**. כך נודע לתמי שבנה, משה, היה על הטיסה הזאת; כך היא מבינה שאיבדה את בנה. שיקו היה תלמיד בתיכון שבו אני מלמד.

התיכון בו אני עובד, תיכון 'הדרים', איבד בתאונה הנוראה שניים מתלמידיו לשעבר: **יפתח שלפוברסקי ומשה (שיקו) סבן**. שני המורים לחינוך גופני מהתיכון, איציק ואני, באחת הריצות הרבות והשגרתיות שאנחנו עושים יחד, חשבנו שצריך להנציח את שני התלמידים. הדרך עליה חשבנו היא הדרך אותה אנחנו מיטיבים להכיר, דרך הרגליים. הרעיון היה **להחזיר את הבנים הביתה**, משאר ישוב בה מצאו את מותם ועד להוד השרון בה גרו, במעין מרוץ שליחים אותו יבצעו בצוותים תלמידי שכבת יב' שיתנדבו ויתאמו לשם כך.

התחלנו לגלגל את הרעיון שנראה בהתחלה מטורף לחלוטין: לחבר בריצה במשך כמה ימים בין קצה המדינה - שאר ישוב - להוד השרון על ידי תלמידים. החלטנו לקרוא למרוץ הזה **מרוץ שי"י** (שיקו ויפתח). תוך כדי תכנון המרוץ, באוקטובר של אותה שנה (1997), הגיעה הידיעה המרה ש**רון חיון**, אף הוא תלמיד 'הדרים' נפל בלבנון כשהטנק בו נהג ספג פגיעה ישירה. הטיל חדר את הטנק בזווית היחידה שלא הייתה ממוגנת אז, פגיעה של אחד למיליון, שהספיקה להרוג את רון, כשיתר חבריו לצוות הטנק יוצאים כמעט ללא פגע. רון היה תלמיד בכיתה הראשונה שחינכתי בתיכון. לבקשת הוריו של רון, מצרפים את שמו למפעל ההנצחה והמרוץ נקרא **מרוץ שי"ר** (שיקו, יפתח ורון), כבר מהמרוץ הראשון שיצא לדרך ב-1998, בפברואר, בדיוק שנה לאסון נפילת המסוקים.

ביולי 2010 התנגש מסוק של צה"ל שהיה באימון ברומניה בצלע הר. בין אנשי הצוות שמצאו את מותם באסון הנורא היה גם **ליאור שי**, תלמיד תיכון 'הדרים'. במרוץ השלישי, בשנת

2000, השתתף ליאור במרוץ ושנה לאחר מכן סיים בהצלחה קורס טיס והוצב כטייס מסוקים בטייסת ממנה יצאו שני המסוקים שהתרסקו באסון ב-97'. כמי שהיה שותף להנצחת שניים מחללי אותו אסון, הוא אסף חומרים, בנה מצגת המסבירה לפרטים מה קרה באותו לילה, קיבל עליה את אישורי הצבא ומאז בכל מרוץ ליאור היה מגיע לפני המרוץ או במהלכו ומספר לרצים על אסון המסוקים. ליאור הפך להיות חלק מהמרוץ ולכן אך טבעי היה להוסיפו למפעל ההנצחה של התיכון ומהמרוץ ה-14 המרוץ נקרא: מרוץ לשי"ר (ליאור, שיקו, יפתח ורונן). ואגב, במסוק השני שהיה באותו אימון ברומניה, היה תלמיד לשעבר נוסף של 'הדרים', הטייס אבנר פלורנטל, שאחרי האסון החליט להמשיך את דרכו של ליאור והחל להגיע מידי שנה ולהסביר לתלמידים על שני האסונות.

במרוץ הראשון רצו 39 תלמידים, מהם 10 בנות, כשבמרוצים בשנים האחרונות כבר רצו מעל 200 רצים, כולם תלמידי שכבת י"ב, כשלפחות 60% מהרצים הן בנות. משתתפי המרוץ הם תלמידי שכבת י"ב הבוחרים להיכנס לתהליך של אימונים לקראת המרוץ. מתחילת ספטמבר, פעם בשבוע, מתכנסים הרצים מוקדם בבוקר, לפני תחילת יום לימודים, לאימון משותף כשבכל אימון יש מספר דרגות קושי. בסופו של התהליך מתחלקים התלמידים לצוותים על פי דרגת הקושי והמרחק כשהעיקרון הוא שקצב הריצה נקבע על פי הרץ הפחות מהיר בצוות.

המסע, אם אפשר לקרוא כך למפעל ההנצחה, אורך 4 ימים. ביום הראשון מבקרים התלמידים ביחידות הנופלים ומכירים את הצד הצבאי של חייהם ובערב של אותו יום מקיימים ערב לזכרם בו חברים ובני משפחה מספרים על הבנים. בסופו של היום הזה, עוד מחזור של תלמידים מכיר את הנופלים כאילו היו חבריהם לשכבה.

בשלושת הימים הבאים רצים התלמידים בצוותי הריצה שלהם כשכל צוות מתחיל לרוץ בנקודה שבה סיים הצוות הקודם, ובסך הכל מכסים התלמידים קרוב ל-200 ק"מ עד לתיכון 'הדרים' בהוד השרון, ובכל יום רץ כל תלמיד בין 4 ל-13 ק"מ שנפרשים על היפים שבנופי ארצנו. הורים, בוגרים ומורים מצטרפים לתלמידים הרצים כשהשיא כמובן ביום האחרון, יום שישי, כשמאות רצים ממלאים את רחובות הוד השרון בדרך לתיכון.

שלושת ימי הריצה מתחילים בטקס אזכרה קצר באנדרטה לזכר חללי אסון המסוקים בשאר ישוב ומסתיימים במעמד מרגש בבית יד לבנים בהוד השרון ובטקס מרכזי בתיכון שלנו.

את הרצים מלווים מדי שנה צוותי מתנדבים של הורים לבוגרים לשעבר שרצו במרוץ וכבר סיימו, כך שכל צוות ריצה מלווה על ידי ג'יפים מסייעים. בשנים האחרונות משתדלים לרוץ בשטח ולא בכבישים מסיבות בטיחותיות.

ניתן בהחלט לומר שמפעל ההנצחה הגדול הזה שהשנה התקיים בפעם העשרים ואחת, טומן בחובו ערכי חינוך לא מעטים כמו עבודת צוות, מיצוי יכולת אישית, נתינה, קבלה, התמדה, אהבת הארץ אך מספיק מבט לעיני המשפחות השכולות על מנת להבין מה ערכו האמיתי של המפעל הזה. אומרים שאך האדם הנשכח מלב הוא מת. אין ספק שמדי שנה תיכון 'הדרים' ומספר גדול מאוד של תלמידים זוכרים את הבנים שביחד עם הרצים הופכים למשפחה שהולכת וגדלה מדי שנה.

אנשי צוות החינוך הגופני של התיכון מדברים עם התלמידים על המרוץ כבר מכיתה י' כשהם נכנסים לתיכון, כך שהפרויקט הזה הפך לאירוע המרכזי בחיי בית הספר.

מבחינתי, מה שקרה במרוץ ה-17 מייצג את רוח המרוץ, את רוח בית הספר ואת אופי שיעורי החינוך הגופני בתיכון. כששכבת י"א עמדה לצאת למסע לפולין, קבעו איתי) אני רכז המסע לפולין בתיכון והמדריך המוביל) פגישה זוג הורים לתלמיד מהשכבה שמאוד רצה לצאת למסע אך הייתה לו מגבלה גופנית. הוא נולד כששני גידי אכילס שלו קצרים ולכן הוא יכול ללכת, אבל לא הרבה. הם הגיעו לפגישה, שני ההורים והילד, ושאלו אותי אם אני חושב שהוא יוכל לצאת למסע שבו הולכים לא מעט כיוון שראש המשלחת כבר אמרה להם שאין סיכוי שיצא. הרגעתי אותם ואמרתי להם שברור שלפולין הוא יוצא, זו בכלל לא שאלה, אבל אני רוצה לדבר איתם על מרוץ לשי"ר... הם לא הבינו על מה אני מדבר. לילד יש פטור מחינוך גופני מאז שנכנס למערכת החינוך, אז מרוץ? אמרתי לתלמיד שיש שתי אפשרויות: או שיבוא מרצונו, "בטוב", בתחילת השנה כשיתחילו האימונים או "ברע" – הוא יקבל אותי על הראש. בכל פעם שלא יבוא לאימון אחפש אותו בתיכון ובמשך שבוע שלם עד לאימון הבא אציק לו שיבוא. בתחילת שנת הלימודים אנחנו מתחילים להתאמן לקראת המרוץ, מידי יום שלישי בשעה 06:45 מתייצבים מעל 200 תלמידי שכבת י"ב, בנים ובנות ו...רצים! התלמיד לא הגיע. נאמן להבטחתי, במשך שבוע שלם אני מחפש אותו בתיכון ו"מציק" לו שיבוא. וכך במשך שלושה שבועות כשבכל פעם הוא מבטיח שיבוא אך לא מקיים. לאימון הרביעי הוא הגיע. מאז הוא לא החמיץ אימון. במרוץ יש מקטע שאנחנו מייחדים אותו למי שלא יכול לרוץ, התמיד באימונים ורוצה להשתתף, מקטע לצוות הליכה. באותו מרוץ היו שני רגעי שיא. ביום הראשון, כשהגיע תורם של אותו תלמיד וחבריו לצוות ההליכה לצאת למסלול שלהם, הופתענו לראות שכל בני הכיתה של התלמיד, שכל אחד מהם כבר רץ את הקטע שלו במהלך היום, יורדים מהאוטובוסים ביחד עם המחנכת שלהם ללוות את אותו התלמיד. ובסיום המרוץ, כשכולנו כבר רצנו יחד, התלמיד הזה חיכה לנו סמוך לנקודת הסיום בבית הספר, משכתי אותו לצדי, והוא רץ!!! לראשונה בחייו. לימים יפגוש אחד המורים לחינוך גופני באירוע חברתי את אימו של אותו התלמיד והיא בדמעות תאמר לו שהמרוץ הזה היה אירוע השיא בחייו של בנה ועבורו בית ספר – זה מרוץ לשי"ר.

לפני כמה שנים כתבה המפקחת על החינוך הגופני מכתב נזיפה לתיכון על שאנחנו לא משתתפים באליפויות בתי הספר השונות. כתבתי מכתב תשובה לאותה המפקחת, מכתב שלא נשלח מעולם. כתבתי לה שמדי שנה, ביום שישי הראשון של חודש פברואר, בשעה 11:20 בבוקר, בכביש הראשי של הוד השרון, אני מפנה ראשי אחורה, ולא רואה את הכביש. אני רואה ים של אנשים - תלמידי שכבת י"ב, תלמידי המחזורים הקודמים, בני משפחות הנופלים, משפחות הרצים, תלמידי חטיבות הביניים – כל העיר! כולם רצים אחרנו, המורים לחינוך גופני, שמובילים אותם לתיכון. אם זה לא **חינוך גופני** אז מה כן?! נבחרת בית ספר שכוללת לכל היותר 16 תלמידים נבחרים שממילא עוסקים בספורט גם בשעות אחר הצהריים, שמצליחים יותר או פחות לא בזכותנו (או בגללינו), המורים לחינוך גופני, אלא בזכות מאמן חיצוני ויכולות שפותחו בחוגים, נבחרת כזו לעומת כ- 240 תלמידים, מורים, הורים שעוסקים בפעילות גופנית ולא רק כתלמידים אלא ממשיכים לרוץ כי הם מבינים שריצה היא לא רק ריצה. לי אין ספק איפה צריך להיות מרכז הכובד.

בסיום אחד המרוצים, בטקס, כששוב הגיע תורי לנאום, ציטטתי בית מתוך השיר ששר שלמה ארצי (כתב אבי קורן, הלחין שמואל אימברמן): "את הגשם תן רק בעתו, ובאביב פזר לנו פרחים, ותן שיחזור שוב לביתו, יותר מזה אנחנו לא צריכים". אמרתי לקהל הגדול שאכן מזג האוויר היה אתנו (כמעט תמיד מזג האוויר מאיר לנו פנים במרוץ אך רצנו כבר בגשם שוטף ובברד...), והפריחה, בעיקר בצפון, הייתה נפלאה אך הבנים לא יחזרו. אמרתי שהייתי מוותר על הכל, על כל המפעל הנהדר הזה, על כל המעמד המיוחד שאנחנו, המורים לחינוך גופני, זוכים לו בעקבותיו בתיכון ובעיר, על מנת שהנופלים יהיו אתנו. אבל מכיוון שזה לא אפשרי, הם אתנו בדרך אחרת, לא בדרך של אנדרטה דוממת אלא בהנצחה חיה.

"מי שמדבר - זורע, ומי שמקשיב - קוצר" (פיתגורס)

מאת הסטודנטים בתוכנית רג"ב, שנה ב'

שיח, הינו כלי חשוב ממנו נוכל ללמוד וללמד אחד את השני. לכאורה, דבר טבעי זה צריך להיות קל לביצוע וזמין. במציאות הטכנולוגית העמוסה, חווים אנו קשיים לקיימו בצורה נכונה ואפקטיבית. ביום שני ה-14.5, הקמנו במכללה האקדמית בווינגייט בית קפה מיוחד במינו - "קפה עולם". המטרה - להעלות דילמות, רעיונות וחוויות מחיינו כסטודנטים, מרצים, מנחים וכו'. באווירה רגועה ומיוחדת הכוללת תפאורה, כיבוד, מוזיקה נעימה, קיימנו שיח לא שגרתי. שיח בו מדברים עם כוונה, מקשיבים מהלב ומשתפים את כולם. התוצר היה הפרייה הדדית ומשמעותית, למידה חווייתית ויעילה יותר. השיח הפגיש בכל שולחן מרצים, סטודנטים ומנחי הוראה יחד, הזדמנות שלרוב לא נתקלים בה, ובזכות כך הכיוונים שאליהם שטו השיחים שלנו היו מגוונים ומעניינים.

לסיכום, לכבוד היה לנו להיות חלק מבוקר מרגש ואיכותי. נקווה כי נשוב לבקר ב"קפה עולם" גם בשנה הבאה.

מאי 2018

<https://youtu.be/5BhAsm2WVJw>

၅၀၀